Avizul Comitetului Economic și Social European privind „Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor”

[COM(2016) 765 final – 2016/0170 (COD)]

(2017/C 246/08)

Raportor: **Baiba MILTOVIČA**

Coraportor: **Isabel CAÑO AGUILAR**

Sesizare	Parlamentul European, 12.12.2016
	Consiliul Uniunii Europene, 21.12.2016
Temei juridic	Articolul 194 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională
Data adoptării în secțiune	11.4.2017
Data adoptării în sesiunea plenară	26.4.2017
Sesiunea plenară nr.	525
Rezultatul votului	157/0/1
(voturi pentru/voturi împotrivă/abțineri)	

1. Concluzii și recomandări

1.1. Propunerea de directivă supusă examinării detaliază și extinde acțiunile legislative anterioare în scopul creșterii eficienței energetice în sectorul clădirilor. Eficacitatea directivei va fi evaluată prin prisma contribuției aduse la principalele obiective ale uniunii energetice, însă, având în vedere că se concentrează pe mediul construit, contribuția sa la obiectivele sociale și economice (în special în ceea ce privește reducerea sărăciei energetice, menținerea accesibilității locuințelor și potențialul de a reduce costurile energiei) trebuie să fie, de asemenea, considerată ca esențială.

1.2. CESE pune accentul pe necesitatea ca directiva să conțină mai multe propuneri specifice pentru a aborda problema sărăciei energetice. Ea ar trebui să includă recomandări mai clare privind conținutul obligatoriu al definițiilor naționale ale sărăciei energetice, să ofere o definiție de referință în funcție de care să se evalueze caracterul cuprinzător al abordărilor pe care se bazează planurile naționale și să prevadă furnizarea de consiliere și coordonarea măsurilor prin intermediul unui „ghișeu unic” independent și axat pe nevoile consumatorilor sau al unei agenții de acest tip.

1.3. CESE este de părere că statele membre vor trebui să tindă, în cadrul planurilor lor naționale, către obiectivele mult mai ambițioase definite în opțiunea de politică III, discutată în paralel (astfel cum au fost prezentate de Comisia Europeană în evaluarea impactului care însoțește documentul analizat), rămânând totodată în cadrul abordării legislative propuse de opțiunea de politică II, care stă la baza modificărilor prezentate în directivă. Un astfel de demers va fi necesar pentru a stabili o traiectorie pe termen lung capabilă să ducă la îndeplinirea ambițiosului obiectiv al Acordului de la Paris.

1.4. Se recomandă ca strategiile naționale de renovare a clădirilor să fie sprijinite de prezenta directivă prin obligația de a propune obiective sectoriale specifice și o metodologie de referință pentru măsurarea progreselor. De asemenea, ar trebui să se specifice în cadrul unor orientări solide anumite niveluri minime în materie de performanță energetică la renovarea clădirilor publice și comerciale.

1.5. Directiva nu a profitat de ocazie pentru a încuraja creditele ipotecare „verzi”, sistemele de încălzire centralizată conectate la energia din surse regenerabile, măsurile de stocare a energiei pentru clădiri rezidențiale și comerciale, îmbunătățirea programelor de formare pentru instalatori și specialiști în renovare și alte măsuri tehnice, financiare și fiscale care ar contribui la îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Deși astfel de măsuri sunt sprijinite în alte contexte, abordarea minimalistă adoptată de prezenta directivă poate fi justificată numai în cazul în care încurajează flexibilitatea și lansarea de acțiuni ambițioase. CESE îndeamnă Comisia să continue supravegherea atentă a punerii în aplicare și a eficacității directivei și să fie pregătită să acționeze prompt pentru a recurge la mecanismul de actualizare și revizuire prevăzut de propunerea de regulament privind guvernanța.

1.6. Ar trebui luate măsuri suplimentare pentru a încuraja comparabilitatea metodelor de calcul utilizate pentru întocmirea certificatelor de performanță energetică (CPE) în toate statele membre; astfel, s-ar facilita și compararea CPE-urilor.

1.7. Ar trebui propuse noi modalități de a stimula proprietarii de locuințe sociale private și care nu depind de autoritățile locale să investească în renovarea clădirilor mai vechi.

1.8. Propunerea nespecifică referitoare la un „indicator de inteligență” trebuie să includă capacitatea ocupanților unei clădiri nu numai de a evalua eficiența energetică, ci și de a-și controla și facilita propria producție și consumul de energie din surse regenerabile și de a-și reduce facturile la energie.

1.9. CESE îndeamnă în mod special la recunoașterea capacității autorităților locale de a stimula și a coordona programele de eficiență energetică și constată potențialul tot mai important al Convenției primarilor în această privință.

1.10. CESE subliniază necesitatea de a se încuraja construcția și renovarea clădirilor, un sector în care IMM-urile furnizează 83 % din totalul locurilor de muncă [(OCDE: *Small Businesses, Job Creation and Growth* (Întreprinderile mici, crearea de locuri de muncă și creșterea economică)].

1.11. CESE constată că, fără inovare, va fi imposibil ca performanța energetică a clădirilor să crească. UE este pe cale de a pierde poziția de lider în tehnologiile energetice conexe cu emisii reduse de dioxid de carbon și oferă, în prezent, mai puțin de 15 % din totalul locurilor de muncă din acest sector. Trebuie să se facă eforturi în domeniul formării pentru a adapta competențele la necesitățile acestor sectoare foarte specializate.

1.12. Comitetul salută inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” – precum și faptul că poate fi corelată cu obiectivele ambițioase ale Planului Juncker, considerând-o un pas înainte.

2. **Introducere**

2.1. Directiva face parte din Pachetul „Energie curată pentru toți europenii”, menit să concretizeze uniunea energetică și să crească gradul de sensibilizare și de înțelegere a faptului că tranziția către o energie curată este sectorul viitorului din punctul de vedere al potențialului de creștere economică. Clădirile reprezintă 40 % din consumul total de energie din întreaga UE. Trebuie să se realizeze în continuare progrese semnificative în materie de eficiență energetică a clădirilor, atât în ceea ce privește construcția de noi clădiri, cât și reabilitarea celor vechi. Aceste eforturi au fost parțial stimulate de cincisprezece ani de intervenții legislative la nivelul UE, însă există încă oportunități considerabile pentru a se îmbunătăți eficiența și a se genera și alte beneficii pe plan social.

2.2. În pofida progreselor tehnice, a datelor justificative relevante și a utilizării fondurilor publice disponibile prin intermediul instrumentelor financiare, nu a existat nicio creștere semnificativă a ratei de îmbunătățire a parcului imobiliar existent – 75 % din clădirile din UE rămân ineficiente din punct de vedere energetic.

2.3. Impactul schimbărilor climatice la nivel mondial și dorința de a consolida politica energetică europeană au făcut ca aceste chestiuni să devină și mai urgente, însă o serie de aspecte fundamentale și complexe rămân nesoluționate, deși ar fi fost de așteptat ca progresele să continue. Dacă nu se iau măsuri în acest sens, obiectivele privind schimbările climatice și energia pentru 2030 și 2050 vor fi foarte greu de îndeplinit. Există potențialul de a se reduce consumul de energie al clădirilor cu 5 % până la 6 % și de a face să scadă emisiile de CO_2 cu aproximativ 5 %. Cu toate acestea, dat fiind că anual se renovează/îmbunătățește numai 0,4 %-1,2 % din parcul imobiliar, este evident că aceste procese trebuie accelerate.

2.4. Directiva supusă examinării modifică directiva precedentă pe aceeași temă, din 2010, aceasta fiind la rândul său o reformare a directivei din 2002. Reformarea din 2010 a adus modificări substanțiale textului din 2002. Ea a recunoscut în special importanța crescândă a rolului eficienței energetice din mediul construit, iar prin contribuția adusă la obiectivele în materie de politici, a ținut seama de progresele în materie de înțelegere tehnică, operând unele ajustări din perspectiva a opt ani de experiență practică, și a subliniat faptul că este imperios necesar ca abordarea acestor chestiuni de către statele membre să fie regularizată și îmbunătățită.

2.5. Prezenta propunere de revizuire, deși cu mult mai redusă ca dimensiuni decât directiva anterioară, adoptă aceeași abordare. În special, ea prevede integrarea strategiilor pe termen lung de renovare a clădirilor, utilizarea tehnologiilor inteligente la nivelul clădirilor și raționalizarea normelor existente. Elaborarea ei intervine după o evaluare aprofundată a directivei din 2010 și o analiză detaliată a impactului asociat cu eventualele direcții de acțiune pentru viitor. Din motive care au ținut de costurile pe termen scurt și de consecințele în materie de subsidiaritate, precum și din realism politic, opțiunea de politică III, cu impactul cel mai ridicat, a fost respinsă în favoarea unei opțiuni asociate cu mai puține realizări potențiale – opțiunea de politică II.

2.6. Cu toate acestea, toate părțile interesate își doresc să se obțină îmbunătățiri ambițioase. Acest sector oferă 18 milioane de locuri de muncă directe și generează circa 9 % din PIB-ul european; dificultatea constă în găsirea unui echilibru între, pe de o parte, accesibilitate din punctul de vedere al costurilor și cererea piețelor rezidențiale și comerciale și, pe de altă parte, obiectivele sociale și ecologice.

3. **Sinteza propunerii Comisiei**

3.1. Directiva constă într-o serie de modificări care consolidează dispozițiile Directivei 2010/31/UE în vigoare și simplifică anumite aspecte. Principalele sale elemente sunt următoarele:

— Definiția „sistemelor tehnice ale clădirilor” este extinsă pentru a include aspecte legate de tehnologia pentru clădirile inteligente și de furnizarea de soluții în materie de electromobilitate.

— Prevederile Directivei privind eficiența energetică din 2012 referitoare la strategiile naționale pe termen lung privind renovarea sunt transferate în directiva supusă examinării.

— Se solicită statelor membre să stabilească o foaie de parcurs cu ținte intermediare și măsuri clare în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen lung pentru 2050 de decarbonizare a parcului lor imobiliar național, cu ținte intermediare specifice pentru anul 2030. Aceste măsuri vor contribui, de asemenea, la reducerea sărăciei energetice.

— Sunt încurajate investițiile, prevăzându-se ca statele membre să grupeze proiectele și să elimine riscurile aferente și să permită ca utilizarea fondurilor publice să mobilizeze investiții din sectorul privat și să abordeze acele domenii care stârnesc preocupare, dar care nu sunt rezolvate de către piață.

— Statele membre pot stabili cerințe pentru a se garanta că clădirile nerezidențiale sunt echipate cu sisteme de automatizare și control.

— Statele membre pot stabili cerințe pentru a se garanta că clădirile rezidențiale cu sisteme tehnice centralizate sunt echipate cu un sistem electronic de monitorizare continuă și cu funcționalități de control eficace pentru a asigura generarea, distribuția și utilizarea optimă a energiei.

— Statele membre instituie măsurile necesare pentru stabilirea unei inspecții regulate a părților accesibile ale sistemelor de climatizare în cazul clădirilor nerezidențiale și în cazul clădirilor rezidențiale cu un sistem tehnic centralizat al clădirii.

— Se prevede ca statele membre să furnizeze proprietarilor sau locatarilor clădirilor informații cu privire la certificatele de performanță energetică, inclusiv la scopul și obiectivele acestora și la modalitățile rentabile de îmbunătățire a performanței energetice a clădirii.

— Sunt prevăzute dispoziții pentru a se garanta că instalarea de puncte de realimentare (sau infrastructură de cablaj) pentru vehiculele electrice este obligatorie pentru o mare parte din clădirile noi și pentru o parte din parcul imobiliar existent, aflat în renovare.

— Modificările sistemelor tehnice ale clădirilor sunt înregistrate, evaluate și puse la dispoziție.

— Se propune elaborarea unui „indicator de inteligență” pentru a completa informațiile existente privind eficiența clădirilor.

— Se face legătura în mod specific între instrumentele financiare disponibile pentru renovarea clădirilor și gradul de eficiență energetică obținut.

4. **Observații generale și specifice**

4.1. CESE salută accentul pus în continuare pe eficiența energetică a clădirilor, dar este preocupat îndeosebi de faptul că domeniul sărăciei energetice, identificat de Comitet în avizele sale anterioare pe această temă ([1]) și larg recunoscut ca fiind un motiv major de preocupare socială, nu este abordat în mod corespunzător.

4.2. Este nevoie de o abordare mai ambițioasă și mai cuprinzătoare. Obiectivele în materie de reducere a emisiilor și de eficiență energetică stabilite de UE și intrarea în vigoare în octombrie 2016 a Acordului de la Paris, care conține aspirații și mai înalte, impune o acțiune și mai hotărâtă, mai ales că nerespectarea în totalitate a propunerilor anterioare indică faptul că clădirile reprezintă în continuare un domeniu problematic.

4.3. Prin urmare, Comitetul are anumite rezerve în legătură cu alegerea opțiunii de politică II (conform clasificării din evaluarea impactului) ca bază pentru propunerea de modificare a legislației. Deși opțiunea de politică III implică un grad de obligativitate al măsurilor care depășește substanțial nivelul optim din punct de vedere al costurilor – o poziție cu care CESE nu poate fi de acord –, este evident că nivelul de ambiție semnificativ mai ridicat în cazul opțiunii III – cu un impact de 2-3 ori mai mare asupra climei, eficienței și obiectivelor sociale – va fi, cel mai probabil, necesar pentru a se crea o traiectorie pe termen lung capabilă să ducă la îndeplinirea ambițiosului obiectiv al Acordului de la Paris. Prin urmare, în cadrul planurilor lor naționale, statele membre vor trebui să tindă către obiectivele mult mai ambițioase prezentate în opțiunea de politică III, discutată în paralel (astfel cum au fost prezentate de Comisia Europeană în evaluarea impactului care însoțește documentul analizat), rămânând totodată în cadrul abordării legislative propuse de opțiunea de politică II.

4.4. Analizele recente ale strategiilor statelor membre în domeniul renovării clădirilor au ajuns, în general, la concluzii favorabile [*JRC 2016: Synthesis Report on the assessment of Member States' building renovation strategies* (Raport de sinteză privind evaluarea strategiilor statelor membre în domeniul renovării clădirilor)]. Acest domeniu este acoperit de Directiva privind eficiența energetică; cu toate acestea, nu există niciun standard comun pentru ce anume constituie „renovare”. Ar fi bine-venită includerea în DPEC a unei cerințe privind propunerea unor obiective sectoriale specifice și a unei metodologii de referință pentru măsurarea îmbunătățirilor, cu un prag dincolo de care să se poată beneficia de sprijinul pentru „renovare”. Odată cu astfel de ținte, ar trebui să existe orientări solide și specifice referitoare la atingerea unor niveluri minime în materie de performanță energetică, în ceea ce privește renovarea clădirilor publice și comerciale.

4.5. Directiva extinde cerințele referitoare la o bază de date națională în ceea ce privește certificatele de performanță energetică, iar o bază de date la nivelul UE, publică, care să conțină datele naționale anonimizate privind strategiile naționale de renovare ar fi de un real folos și ar putea fi conectată la platforma de raportare electronică propusă în Regulamentul privind guvernanța uniunii energetice. În același timp, directiva ar trebui să ofere orientări mai ferme privind compararea metodelor de calcul care, la rândul ei, ar facilita compararea CPE-urilor.

4.6. Cu toate că nu există niciun motiv valabil ca planurile naționale să nu acopere acest domeniu, directiva nu conține nicio propunere pentru a stimula în continuare proprietarii de locuințe sociale private și care nu depind de autoritățile locale să investească în renovarea clădirilor mai vechi. În cazurile în care locatarii plătesc direct facturile de energie, proprietarii consideră adesea că îmbunătățirea eficienței clădirilor nu prezintă niciun interes comercial pentru ei înșiși. Sectorul locuințelor cu chirie reprezintă în unele țări o parte considerabilă a parcului de locuințe. Performanța energetică a clădirilor are un impact major asupra accesibilității costului locuințelor și asupra sărăciei energetice, prin urmare disponibilitatea unor instrumente financiare care să sprijine renovarea este esențială. De cele mai multe ori, autoritățile locale, asociațiile de proprietari și proprietarii au dreptul de a obține împrumuturi pentru a întreprinde îmbunătățiri complexe în materie de eficiență în blocurile de apartamente. Cu toate acestea, mulți sunt descurajați de condițiile prohibitive în materie de finanțare și de încheiere de contracte.

([1]) JO C 341, 21.11.2013, p. 21, JO C 424, 26.11.2014, p. 64, JO C 82, 3.3.2016, p. 22, JO C 34, 2.2.2017, p. 78.

4.7. Încurajarea creditelor ipotecare „verzi”, este o măsură care ar trebui să găsească sprijin în cadrul directivei. De asemenea, este important să se faciliteze gruparea în cadre mai mari a celor mai bune practici la scară mică în materie de programe de renovare și de eficiență, permițând astfel utilizarea unor pachete de finanțare.

4.8. În Strategia pentru încălzire și răcire din 2016 [COM(2016) 51 final] s-a acordat o atenție deosebită beneficiilor potențiale ale renovării și înlocuirii sistemelor centralizate de termoficare, combinate cu recurgerea la energia din surse regenerabile. Soluțiile în materie de încălzire centralizată și cele urbane sunt considerate de obicei o componentă de infrastructură a sistemului clădirilor și necesită, ca atare, măsuri specifice de încurajare pentru a fi reflectate în planificarea urbană, iar Directiva ar putea include o poziție clară în acest sens.

4.9. Trebuie remarcat faptul că obiectivele privind clima și energia sunt legate de tehnologiile energetice cu emisii scăzute de dioxid de carbon și de clădiri mai durabile care trebuie să îndeplinească obiectivele în materie de eficiență energetică. Acestea se bazează tot mai mult pe tehnologii generice esențiale referitoare la materiale avansate (metale neferoase, oțel, sticlă, plastic, etc.), iar fără inovare nu va fi posibilă creșterea performanței energetice a clădirilor. Aproximativ 5 % din materialele avansate produse la ora actuală sunt folosite în cadrul tehnologiilor energetice cu emisii reduse de dioxid de carbon și al clădirilor mai durabile, aceste piețe cunoscând o dezvoltare rapidă.

4.10. În acest context, UE este pe cale de a pierde poziția de lider în tehnologiile energetice cu emisii reduse de dioxid de carbon și oferă în prezent mai puțin de 15 % din locurile de muncă din acest sector (aproximativ 1,1 milioane de locuri de muncă directe și indirecte). În domeniul materialelor avansate necesare pentru aceste tehnologii, UE se confruntă, de asemenea, cu o concurență tot mai importantă la nivel mondial; dacă nu se vor adopta politici adecvate de dezvoltare a tehnologiei și de stimulare a cererii pe piață, activitățile de inovare și industria prelucrătoare vor continua să părăsească teritoriul UE. Nu trebuie pierdută din vedere nici formarea de noi profiluri de competențe necesare pentru aceste sectoare foarte specializate.

4.11. CESE sprijină dezvoltarea electromobilității în vederea decarbonizării economiei în ansamblu, dar pune la îndoială necesitatea unor măsuri atât de detaliate și își manifestă preocuparea față de impactul acestora asupra accesibilității locuințelor și a clădirilor comerciale, precum și asupra libertății de alegere a autorităților publice. Un alt domeniu important și complementar – stocarea energiei – chiar dacă este menționat în expunerea de motive, nu este tratat pe larg în textul directivei, în pofida faptului că are potențialul de a reprezenta o tehnologie cu dezvoltare rapidă și la prețuri accesibile.

4.12. În mod similar, creșterea manifestă a producției descentralizate de energie din surse regenerabile creează oportunități pentru a fi integrată cu măsurile de eficiență energetică pentru clădirile care nu sunt conectate la rețeaua de gaze și a permite trecerea la sursele regenerabile de energie pentru încălzire și răcire. Acest aspect ar trebui să fie promovat în mod specific.

4.13. Modificările referitoare la îmbunătățirea angajamentului în favoarea clădirilor inteligente (publice, comerciale și rezidențiale) sunt relativ modeste și ar trebui să fie mai precise și mai ample.

4.14. Propunerea referitoare la un „indicator de inteligență” care să măsoare capacitatea unei clădiri de a utiliza TIC și sistemele electronice pentru a-și optimiza modul de funcționare și interacțiunea cu rețeaua va trebui dezvoltată în continuare, însă principiul în sine este bine-venit. Obiectivul ar trebui să fie dezvoltarea unui indicator transparent, semnificativ, care să prezinte valoare adăugată pentru certificatele de performanță energetică, fără a impune însă sarcini inutile în materie de colectare sau de analiză a datelor. Un astfel de indicator trebuie să indice capacitatea ocupanților unei clădiri nu numai de a evalua eficiența energetică, dar și de a-și controla și facilita propria producție și consumul de energie din surse regenerabile și de a-și reduce facturile la energie.

4.15. Sărăcia energetică este identificată ca fiind o problemă care ar trebui abordată prin stabilirea unor ținte intermediare pentru identificarea progreselor în materie de decarbonizare a parcului imobiliar. Cu toate acestea, în directivă nu există niciun cadru de politici care să sprijine dezvoltarea unei abordări eficace din punctul de vedere al costurilor a sărăciei energetice ca atare – una dintre cauzele acestui tip de sărăcie fiind lipsa de eficiență energetică a clădirilor rezidențiale. CESE consideră că acest aspect ar putea fi de competența acestei directive și sugerează includerea unui nou set de modificări pe această temă, vizând articolele relevante din directiva din 2012. Acest lucru ar veni în sprijinul cerințelor prevăzute în propunerea de regulament privind guvernanța uniunii energetice, ca statele membre să evalueze și să specifice direcțiile, măsurile și acțiunile de politică care abordează sărăcia energetică.

4.16. Prin urmare, CESE recomandă ca directiva să propună criterii care să fie incluse într-o definiție de referință pentru sărăcia energetică, sugerând totodată și propria sa definiție de referință. Definiția nu ar urma să fie adoptată în mod obligatoriu de către statele membre pentru uzul lor intern, ci ar ilustra criteriile la care planurile energetice și climatice naționale ar trebui să se raporteze în mod obligatoriu. O astfel de definiție a permis deja anumitor țări să evalueze progresele – sau, după caz, lipsa acestora – în combaterea sărăciei energetice, însă CESE recunoaște că, dat fiind caracterul multifactorial al problemei, anumiți factori naționali specifici pot fi considerați prioritari.

4.17. În consecință, CESE îndeamnă statele membre să adopte o abordare pe deplin coordonată a sărăciei energetice, inclusiv o înțelegere a rolului și eficacității pe care le au atât clădirile eficiente din punct de vedere energetic, cât și intervențiile financiare (inclusiv tarifele sociale și metodele de atenuare a sărăciei), consilierea consumatorilor cu privire la alegerea furnizorilor și a tarifelor și furnizarea de informații privind măsurile elementare de economisire a energiei. Pentru a maximiza eficiența și eficacitatea, este esențial ca furnizarea ambelor tipuri de consiliere și coordonarea măsurilor să se facă prin intermediul unui „ghișeu unic" independent, axat pe nevoile consumatorilor, sau al unei alte agenții de acest tip.

4.18. Diverse studii și rapoarte independente elaborate de către Comisie au arătat că statele membre pun în aplicare cerințele din DPEC în ritmuri diferite și cu diferite grade de eficiență. Există o serie de probleme, printre care menționăm:

— Problemele de transpunere și interpretare, pe care Comisia continuă să le urmărească prin intermediul mecanismelor de punere în aplicare. Mai multe state membre trebuie să demonstreze o mai mare recunoaștere a rolului central al eficienței energetice a clădirilor pentru obiectivele în materie de energie și climă și un angajament față de strategiile naționale de renovare. CESE încurajează DG ENER să continue să supravegheze atent punerea în aplicare și să acționeze rapid pentru a invoca procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

— Calitatea și comparabilitatea certificatelor de performanță energetică (CPE). Armonizarea specifică a cerințelor UE pentru experții calificați și certificatori și includerea unor controale de calitate a CPE-urilor ar putea fi utile. Dezvoltarea CPE-urilor astfel încât acestea să ofere informații tehnice și recomandări de îmbunătățire suplimentare ar fi, de asemenea, bine-venită.

— CESE ia notă de faptul că modalitatea prin care directiva leagă stimulentele financiare de CPE nu permite decât plata ulterioară a acestora, deoarece plata depinde de rezultatele comparației între situația anterioară lucrărilor și cea posterioară, sub aspectul CPE. Acest lucru este contraproductiv în ceea ce privește eficiența energetică, pentru că renovările care depind de subvenții nu vor fi efectuate decât dacă, înainte de a proceda la renovare, proprietarul va fi sigur că va primi subvenția.

— Utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene și în special a fondurilor politicii de coeziune. În cadrul Fondului european de dezvoltare regională, un procent minim de finanțare va fi direcționat către tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele, însă utilizarea tuturor acestor fonduri pentru eficiența energetică a clădirilor diferă foarte mult între statele membre. Există orientări interpretative clare, dar este necesar ca recurgerea la o astfel de finanțare să fie încurajată în continuare.

— Sprijin pentru formare tehnică relevantă în renovarea clădirilor, în special în rândul IMM-urilor, care constituie peste 90 % din întreprinderile europene din sectorul construcțiilor.

4.19. Comitetul ia notă de faptul că se preconizează ca în perioada de programare 2014-2020, fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) și, în special, fondurile politicii de coeziune să joace un rol major în ceea ce privește renovarea și construcția de clădiri. În prezent, există numeroase obstacole de depășit, în special accesul limitat la finanțare, costurile inițiale mari, perioadele de amortizare relativ lungi, riscul de credit perceput ca fiind mai ridicat în cazul investițiilor în energia durabilă, precum și prioritățile concurente ale proprietarilor, etc. (Comisia Europeană: Orientări tehnice – Finanțarea renovării energetice a clădirilor prin fonduri acordate în cadrul politicii de coeziune). Inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente" reprezintă un pas înainte pentru depășirea unora dintre aceste probleme, existând posibilitatea de corelare cu obiectivele ambițioase ale Planului Juncker în vederea mobilizării mai multor investiții în acest domeniu.

4.20. Ca atare, stabilirea priorităților adecvate și a responsabilităților administrației locale este esențială pentru a garanta că utilizarea resurselor disponibile în cadrul programului obține efectul maxim pentru a depăși cerințele minime (de exemplu, cerințele de performanță energetică, auditurile energetice, etc.), stabilite la nivelul statelor membre, iar nivelul finanțării furnizate ar trebui să crească proporțional cu nivelul de ambiție.

4.21. CESE observă în special potențialul Convenției primarilor în acest sens. În prezent, cu peste 7 000 de primării implicate, semnatarii se angajează să ia măsuri privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile prin adoptarea unor „planuri de acțiune privind energia durabilă” (PAED). Mobilizarea orașelor, unde se află cea mai mare parte a mediului construit, este o inițiativă la nivel local cu impact la nivel global.

4.22. Intențiile manifestate în directivă au fost, în general, salutate de către majoritatea părților interesate din sectorul construcțiilor și de către reprezentanții proprietarilor și chiriașilor de spații comerciale și rezidențiale. Cu toate acestea, va fi nevoie de spirit de cooperare, de dialog și de o implicare activă pentru ca la progresele deja înregistrate în materie de eficiență energetică să se poată adăuga și altele.

Bruxelles, 26 aprilie 2017.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS